DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 10 april 2008 *

I mål C-442/06,

angående en talan om fördragsbrott enligt artikel 226 EG, som väckts den 26 oktober 2006,

meddelar

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av D. Recchia och M. Konstantinidis, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Italien, företrädd av I.M. Braguglia, i egenskap av ombud, biträdd av G. Fiengo, avvocato dello Stato, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: italienska.

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans samt domarna L. Bay Larsen, K. Schiemann, J. Makarczyk och C. Toader (referent),

generaladvokat: J. Kokott,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter det skriftliga förfarandet,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har yrkat att domstolen ska fastställa att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 2–14 i rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall (EGT L 182, s. 1), genom att anta och bibehålla lagstiftningsdekret nr 36 av den 13 januari 2003 (ordinarie tillägg till GURI nr 40 av den 12 mars 2003), i dess lydelse enligt lagdekret

nr 203 av den 30 september 2005 (GURI nr 230 av den 3 oktober 2005, s. 4) (nedan kallat lagstiftningsdekret nr 36/2003), genom vilket bestämmelserna i det ovannämnda direktivet har införlivats med nationell rätt.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

2 Enligt artikel 1 i direktiv 1999/31 syftar detta till att tillhandahålla åtgärder, förfaranden och ledning för att förebygga eller så långt möjligt minska avfallsdeponeringens negativa effekter på miljön.

3 Artikel 2 i direktiv 1999/31 innehåller en förteckning över definitioner som avses i detta direktiv. Här anges bland annat begreppen avfall och deponi. Det sistnämnda avser en upplagsplats för avfall på eller i jorden. I artikel 3 i direktiv 1999/31 fastställs tillämpningsområdet för direktivet genom uppgiften att detta omfattar i princip alla deponier enligt definitionen i artikel 2.

4 I artiklarna 4 och 6 i direktiv 1999/31 delas deponierna upp i tre klasser, nämligen deponier för farligt avfall, deponier för icke-farligt avfall och deponier för inert avfall. Vidare anges vilka slags avfall som ska tas emot i de olika deponiklasserna.

5 Beträffande avfall som inte tas emot och behandling som inte accepteras vid deponier föreskrivs i artikel 5.1 i direktiv 1999/31 att ”[m]edlemsstaterna … senast två år efter … tidpunkt[en för införlivande av detta direktiv skall] ställa upp en nationell strategi för att nedbringa mängden biologiskt nedbrytbart avfall som går till deponier och anmäla denna strategi för kommissionen”. I artikel 5.2 i detta direktiv föreskrivs tidsfrister för genomförandet av denna avfallsminskning.

6 Artikel 10 i direktiv 1999/31 innehåller bestämmelser om kostnaden för deponering av avfall. Artikel 11 i, och bilaga II till, detta direktiv innehåller bestämmelser om rutiner för mottagning av avfall i deponierna. I artikel 12 i, och bilaga III till, direktivet fastställs bestämmelser om förfaranden för kontroll och övervakning av verksamhet vid deponierna, och artikel 13 i direktivet avser förfaranden för avslutning och efterbehandling.

7 Artiklarna 7–9 i direktiv 1999/31 innehåller bestämmelser om förfarandet för tillstånd för nya deponier. Även befintliga deponier omfattas av särskilda åtgärder. I artikel 14 i direktiv 1999/31 föreskrivs härvid följande:

”Medlemsstaterna skall vidta åtgärder för att deponier för vilka tillstånd gäller eller som redan är i drift vid tidpunkten för överföring av detta direktiv, inte får fortsätta att vara i drift om inte de åtgärder som anges nedan vidtas så snart som möjligt och senast inom åtta år från den tidpunkt som anges i artikel 18.1.

a) Inom ett år efter den tidpunkt som anges i artikel 18.1 skall huvudmannen för en deponi förbereda och för de behöriga myndigheterna för godkännande lägga

fram en omställningsplan för platsen som inbegriper de uppgifter som förtecknas i artikel 8 och alla rättelseåtgärder som huvudmannen anser nödvändiga för att följa kraven i detta direktiv med undantag av kraven i punkt 1 i bilaga I.

b) Sedan omställningsplanen har lagts fram skall de behöriga myndigheterna fatta definitivt beslut om huruvida driften får fortsätta på grundval av nämnda omställningsplan och detta direktiv. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att i enlighet med artiklarna 7.g och 13 så snart som möjligt avsluta deponier för vilka tillstånd till fortsatt verksamhet i enlighet med artikel 8 inte givits.

c) På grundval av den godkända omställningsplanen för platsen skall den behöriga myndigheten tillåta nödvändiga arbeten och ange en övergångsperiod för planens genomförande. Varje befintlig deponi skall överensstämma med kraven i detta direktiv, med undantag av kraven i punkt 1 i bilaga I, senast åtta år efter den dag som anges i artikel 18.1.

d) i) Inom ett år efter den tidpunkt som anges i artikel 18.1, skall artiklarna 4, 5 och 11 och bilaga II tillämpas på deponier för farligt avfall.

ii) Inom tre år efter den tidpunkt som anges i artikel 18.1 skall artikel 6 tillämpas på farligt avfall.”

8 I artikel 18 i direktiv 1999/31 fastställs fristen för införlivande av detta direktiv i följande ordalag:

”Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast två år efter dess ikraftträdande. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

…”

9 Direktiv 1999/31 trädde i kraft den 16 juli 1999. Den frist för införlivande som föreskrivs i artikel 18 i detta direktiv löpte ut den 16 juli 2001.

10 Den 19 december 2002 antog Europeiska unionens råd beslut 2003/33/EG om kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid avfallsdeponier i enlighet med artikel 16 i, och bilaga II till, direktiv 1999/31/EG (EGT L 11, s. 27).

De nationella bestämmelserna

11 Genom lagstiftningsdekret nr 36/2003 har samtliga bestämmelser i direktiv 1999/31 införlivats med den italienska rättsordningen.

12 I artikel 5 i lagstiftningsdekret nr 36/2003 föreskrivs bland annat att regionerna inom ett år från det att detta lagstiftningsdekret träder i kraft ska utarbeta och godkänna ett program för att nedbringa mängden biologiskt nedbrytbart avfall i deponierna. I denna bestämmelse fastställs även de tidsfrister som ska iakttas för att gradvis nedbringa detta avfall i deponierna. Genom artikel 6 i lagstiftningsdekret nr 36/2003 införlivades den bestämmelse i direktiv 1999/31 som avser avfall som inte tas emot vid en deponi, och i artikel 11 i detta lagstiftningsdekret fastställs bestämmelser om förfaranden för mottagning av avfall vid avfallsdeponier.

13 I artikel 17 i lagstiftningsdekret nr 36/2003, som har rubriken ”Övergångs- och slutbestämmelser” och avser bestämmelser om behandling av befintligt avfall, föreskrivs följande:

”1. Deponier som godkänts den dag förevarande dekret träder i kraft får fortsätta att ta emot sådant avfall som de godkänts för fram till den 31 december 2006.

2. Med iakttagande av de villkor och gränser för vad som är godtagbart som föreskrivs i interministeriella kommitténs beslut av den 27 juli 1984, offentliggjort i ordinarie tillägg till [GURI] nr 253 av den 13 september 1984 … är bortskaffande i nya deponier tillåtet fram till den 31 december 2006 beträffande följande:

a) Deponier för inert avfall – avfall som tidigare sänts till deponier i klass två, typ A.

b) Deponier för icke-farligt avfall – avfall som tidigare sänts till deponier i klasserna ett och två, typ B.

c) Deponier för farligt avfall – avfall som tidigare sänts till deponier i klass två, typ C, och i klass tre.

3. Inom sex månader efter detta dekrets ikraftträdande ska innehavare av sådant godkännande som avses i punkt 1 eller den som på uppdrag av denne är huvudman för en deponi för de behöriga myndigheterna lägga fram en omställningsplan för platsen i enlighet med de kriterier som avses i förevarande dekret, inbegripet de ekonomiska garantier som avses i artikel 14.

4. Den behöriga myndigheten ska genom en motiverad rättsakt godkänna den plan som avses i punkt 3, godkänna att verksamheten vid deponin fortsätter och fastställa vilka arbeten som ska utföras för att uppfylla kraven, hur dessa ska utföras och när de senast ska vara genomförda. Denna tidsfrist får inte i något fall fortsätta att löpa efter den 16 juli 2009. …

5. Om den plan som avses i punkt 3 avslås ska den behöriga myndigheten ange hur och inom vilken tid deponin ska stängas i enlighet med artikel 12.1. c.

…”

14 Artikel 17.2 i lagstiftningsdekret nr 36/2003 innehåller en hänvisning till interministeriella kommitténs beslut av den 27 juli 1984. I detta beslut föreskrivs att deponier ska hänföras till tre klasser. Artikel 17.2 c avser deponier i klass två, typ C, och i klass tre. Dessa deponier är avsedda för deponering av giftigt och annat farligt avfall (punkterna 4.2.3.3 och 4.2.4 i det ovannämnda beslutet).

Det administrativa förfarandet

15 Till följd av ett klagomål avseende att direktiv 1999/31 hade införlivats felaktigt genom lagstiftningsdekret nr 36/2003 sände kommissionen en formell underrättelse till Republiken Italien den 17 oktober 2003. I denna underrättelse gjorde kommissionen gällande att lagstiftningsdekretet inte var förenligt med artiklarna 2, 5, 6, 10, 13 och 14 i direktivet. I inledningen till denna underrättelse betonade kommissionen att anmärkningarna i underrättelsen ”[inte utgjorde hinder mot] att ytterligare frågor eventuellt [skulle kunna komma] att ställas till de italienska myndigheterna”.

16 Republiken Italien besvarade denna underrättelse genom två separata skrivelser av den 12 december 2003 respektive den 28 januari 2004.

17 Kommissionen sände en kompletterande formell underrättelse till Republiken Italien den 9 juli 2004. I denna uttryckte kommissionen tvivel på att införlivandet skett på korrekt sätt, inte enbart avseende de artiklar i direktiv 1999/31 som angavs i den ursprungliga formella underrättelsen, utan även avseende artiklarna 3, 4, 7–9, 11 och 12 i samma direktiv. Kommissionen uppmanade vidare Republiken Italien

att inkomma med upplysningar om det exakta antal deponier som direktivets bestämmelser om nya deponier inte var tillämpliga på och att inkomma med yttrande inom två månader från mottagandet av den kompletterande formella underrättelsen.

18 Kommissionen ansåg att de upplysningar som Republiken Italien hade lämnat inte var tillfredsställande och sände därför denna stat ett motiverat yttrande, den 19 december 2005. I detta yttrande återkallade kommissionen vissa av anmärkningarna i den ursprungliga formella underrättelsen och vidhöll anmärkningarna avseende att de nationella bestämmelserna beträffande befintliga deponier var oförenliga med direktiv 1999/31. Vidare ålade kommissionen Republiken Italien att vidta nödvändiga åtgärder för att följa det motiverade yttrandet inom två månader från mottagandet av detsamma.

19 Kommissionen övertygades inte av de argument som Republiken Italien i skrivelse av den 28 februari 2006 anförde till svar på det motiverade yttrandet och väckte därför förevarande talan.

Talan

Invändningen om rättegångshinder på grund av att det administrativa förfarandet varit rättsstridigt

20 Republiken Italien har åberopat ett fel i det administrativa förfarandet som medför att kommissionens talan inte kan tas upp till sakprövning. Republiken Italien har gjort gällande att kommissionen ändrat de åberopade anmärkningarna. I den ursprungliga formella underrättelsen angav kommissionen avseende behandling av

befintliga deponier att lagstiftningsdekret nr 36/2003 var oförenligt med artikel 14 i direktiv 1999/31. I den kompletterande formella underrättelsen åberopade kommissionen emellertid åsidosättande av artiklarna 2–14 i samma direktiv. Republiken Italien har även betonat att kommissionen redan i den ursprungliga formella underrättelsen nämnde att ”nya betänkligheter” skulle kunna uppkomma senare med avseende på huruvida den nationella lagstiftningen om införlivande av direktiv 1999/31 överensstämde med detta direktiv. Den omständigheten att kommissionen har nämnt detta innebär att den har möjlighet att ändra de anmärkningar som åberopats mot en medlemsstat, i enlighet med sina krav och utan att därför vara tvungen att inleda ett nytt förfarande om fördragsbrott. Att den kompletterande formella underrättelsen utvidgats till att omfatta nya anmärkningar innebär ett åsidosättande av den skyldighet att samarbeta lojalt som anges i artikel 10 EG.

21 Kommissionen har bestritt att ett sådant åsidosättande föreligger, eftersom den kompletterande formella underrättelse som sändes till Republiken Italien syftade till att lägga ytterligare anmärkningar till dem som åberopats tidigare eller att göra ändringar i dessa. Kommissionen riktar ett motiverat yttrande till den berörda medlemsstaten för att specificera det som angetts i en formell underrättelse och för att komplettera bedömningen av de nationella myndigheternas svar. För att utvidga de åberopade anmärkningarna riktar kommissionen i enlighet med artikel 226 EG däremot en kompletterande formell underrättelse till den ovannämnda medlemsstaten som denna har möjlighet att framföra sina argument mot.

22 Domstolen erinrar härvid om att enligt fast rättspraxis utgör ett korrekt genomförande av det administrativa förfarandet en grundläggande garanti som åsyftas genom fördraget, inte bara som ett skydd för medlemsstatens rättigheter, utan också för att säkerställa att ett eventuellt domstolsförfarande får ett klart avgränsat tvisteföremål. Det följer av detta syfte att en formell underrättelse dels ska avgränsa tvisteföremålet och förse den medlemsstat som ges tillfälle att yttra sig med de upplysningar som är nödvändiga för att denna ska kunna förbereda sitt försvar, dels ge denna stat möjlighet att vidta rättelse innan talan väcks vid domstolen (dom av den 13 december 2001 i mål C-1/00, kommissionen mot Frankrike, REG 2001, s. I-9989, punkt 54, och av den 5 november 2002 i mål C-476/98, kommissionen mot Tyskland, REG 2002, s. I-9855, punkterna 46 och 47).

23 Kommissionen sände en kompletterande formell underrättelse till Republiken Italien och fastställde en ny frist för denna medlemsstat att yttra sig innan den sände denna medlemsstat ett motiverat yttrande grundat på samma anmärkningar som de som hade angetts i den kompletterande formella underrättelsen. Kommissionen inskränkte således inte rätten till försvar, eftersom Republiken Italien gavs tillfälle att förbereda sitt försvar innan den mottog det motiverade yttrandet.

24 Den invändning om rättegångshinder som Republiken Italien har framställt ska följaktligen ogillas.

Den första anmärkningen: Åsidosättande av artiklarna 2–14 i direktiv 1999/31 på grund av att detta införlivats för sent

Parternas argument

25 Kommissionen har hävdat att eftersom direktiv 1999/31 införlivades för sent, nämligen först den 27 mars 2003 när lagstiftningsdekret nr 36/2003 trädde ikraft – trots att införlivande borde ha skett före den 16 juli 2001 – var den behandling som tillämpades i italiensk rätt på deponier som godkänts mellan den 16 juli 2001 och den 27 mars 2003 den behandling som var avsedd för befintliga deponier, och inte den strängare behandling som var avsedd för nya deponier. Republiken Italien har med avseende på dessa deponier därmed åsidosatt artiklarna 2–14 i direktivet, eftersom bestämmelserna i dessa artiklar inte tillämpats på alla de ovannämnda deponierna, vilka tvärtom borde ha ansetts utgöra nya deponier. De italienska myndigheterna har

således avsiktligt åsidosatt de ifrågavarande gemenskapsbestämmelserna, eftersom dessa deponier, även om direktivet införlivades för sent, kunde och borde ha behandlats enligt de bestämmelser i direktivet som avser nya deponier.

26 Kommissionen har tillagt att den omständighet som åberopades under det administrativa förfarandet, nämligen att Republiken Italien föredrog att ensidigt invänta att beslut 2003/33/EG skulle antas, inte innebär att det fanns fog för att direktiv 1999/31 införlivades för sent. Detta införlivande kunde nämligen ske oberoende av huruvida en sådan rättsakt förelåg, eftersom medlemsstaterna i enlighet med direktivet ska använda nationella kriterier enligt föreskrifterna i bilaga II till detta direktiv.

27 Republiken Italien har för det första gjort en invändning om rättegångshinder med avseende på den ovannämnda anmärkningen, och har hävdat att kommissionen inte kan väcka talan vid domstolen på grund av att direktiv 1999/31 har införlivats för sent, när lagstiftningsdekretet om införlivande antogs innan det administrativa förfarandet inleddes och förseningen utgör en omständighet som inte kan avhjälpas.

28 Republiken Italien har för det andra gjort gällande att den ovannämnda förseningen av uteslutande tekniska och administrativa skäl gjorde det nödvändigt att låta deponier som godkändes mellan den dag fristen för införlivande av direktiv 1999/31 löpte ut och den dag lagstiftningsdekret nr 36/2003 trädde i kraft omfattas av de skyldigheter som fastställs i detta direktiv med avseende på befintliga deponier. Det var nämligen nödvändigt att för dessa deponier, som redan innehöll en viss mängd avfall, föreskriva en övergångsperiod under vilken innehavare av tillstånd för en deponi skulle genomföra omställningen av dessa. Övergångsordningen svarade också mot

en strävan att förhindra att det skulle råda olika förhållanden för de ekonomiska aktörer som erhållit ett sådant tillstånd när lagstiftningsdekretet trädde i kraft. Den ovannämnda ordningen var i vart fall mycket betungande, och i denna föreskrevs en tvingande tidsfrist för att lägga fram en omställningsplan för platserna som var kortare än den som föreskrivs i direktiv 1999/31.

Domstolens bedömning

29 Beträffande Republiken Italiens invändning om rättegångshinder avseende att det saknas anledning att konstatera att direktiv 1999/31 införlivats för sent, ska det erinras om att yrkandena i förevarande mål, bland annat de som grundas på den första anmärkningen, inte syftar till ett fastställande av att denna försening förelegat utan av att övergångsbestämmelserna i lagstiftningsdekret nr 36/2003 inte är förenliga med direktivet, beträffande behandlingen av deponier som togs i bruk mellan den dag fristen för införlivande av det ovannämnda direktivet löpte ut och den dag lagstiftningsdekretet trädde i kraft.

30 Såsom framgår av domstolens rättspraxis kan en medlemsstat som inte inom föreskriven frist har genomfört ett gemenskapsdirektiv – och mot vilken kommissionen har väckt fördragsbrottstalan, vars föremål inte är denna underlåtenhet att genomföra direktivet utan att medlemsstaten har åsidosatt en skyldighet som följer av direktivet – inte med framgång åberopa att den inte har vidtagit åtgärder som är nödvändiga för att genomföra direktivet, för att motsätta sig att talan upptas till sakprövning och, således, att domstolen prövar yrkandet om fastställelse av fördragsbrottet (dom av den 11 augusti 1995 i mål C-431/92, kommissionen mot Tyskland, REG 1995, s. I-2189, punkt 23).

31 Invändningen om rättegångshinder beträffande den första anmärkningen, med avseende på att det saknas intresse av att få saken prövad, ska således ogillas.

32 Det är beträffande huruvida denna anmärkning är välgrundad väsentligt att, såsom kommissionen med fog har anfört utan att Republiken Italien har bestritt detta, konstatera att lagstiftningsdekret nr 36/2003 inte innehåller några föreskrifter om att bestämmelserna avseende nya deponier, nämligen bland annat artiklarna 2–13 i direktiv 1999/31, ska tillämpas på deponier som godkänts mellan den dag fristen för införlivande av direktivet löpte ut och den dag det ovannämnda lagstiftningsdekretet trädde i kraft. I det ovannämnda lagstiftningsdekretet föreskrivs däremot att den behandling som är avsedd för befintliga deponier ska tillämpas på de ovannämnda deponierna, genom att dessa omfattas av det omställningsförfarande som föreskrivs i artikel 17 i lagstiftningsdekretet.

33 Det framgår av fast rättspraxis att en medlemsstat inte kan åberopa att den har införlivat ett direktiv för sent som grund för att underlåta att fullgöra andra skyldigheter enligt samma direktiv eller fullgöra dessa för sent (se dom av den 13 april 2000 i mål C-274/98, kommissionen mot Spanien, REG 2000, s. I-2823, punkt 22, och av den 8 november 2001 i mål C-127/99, kommissionen mot Italien, REG 2001, s. I-8305, punkt 45). När ett direktiv i likhet med det som är i fråga i förevarande mål innehåller otvetydiga skyldigheter för de behöriga nationella myndigheterna, kan medlemsstater som inte har införlivat detta direktiv inte anse sig befriade från skyldigheten att fullgöra dessa skyldigheter efter det att fristen för införlivande har löpt ut och de kan inte genom att införa övergångsbestämmelser hindra att bestämmelserna i detta direktiv tillämpas. Att ge en medlemsstat en sådan möjlighet vore detsamma som att ge den en möjlighet att skjuta fram fristen för införlivande (se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 9 augusti 1994 i mål C-396/92, Bund Naturschutz in Bayern m.fl., REG 1994, s. I-3717, punkt 19).

34 Härav följer att Republiken Italien borde ha tillämpat bestämmelserna avseende nya deponier i artiklarna 2–13 i direktiv 1999/31 på deponier som godkändes mellan

den 16 juli 2001 och den 27 mars 2003. Republiken Italien har således underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt dessa bestämmelser genom att anta och bibehålla lagstiftningsdekret nr 36/2003, enligt vilket en sådan tillämpning inte kan göras.

35 Republiken Italien har vidare underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 14 i direktiv 1999/31 genom att tillämpa den ordning avseende befintliga deponier som föreskrivs i denna artikel på nya deponier.

36 De skäl avseende nödvändigheten att invänta att beslut 2003/33 skulle antas som Republiken Italien har åberopat, som motivering för att direktiv 1999/31 införlivats och tillämpats för sent, saknar grund. Syftet med detta beslut är nämligen att klargöra bestämmelserna om kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid avfallsdeponier. Dessa bestämmelser framgår emellertid av direktivet och är tillämpliga oavsett om ett beslut som det ovannämnda fattas i enlighet med artikel 16 i direktivet.

37 Talan kan följaktligen bifallas mot bakgrund av den första anmärkningen som kommissionen har gjort gällande till stöd för talan.

Den andra anmärkningen: Åsidosättande av artikel 14 d i i direktiv 1999/31

Parternas argument

38 Genom sin andra anmärkning har kommissionen anfört att det i artikel 14 d i i direktiv 1999/31, som innehåller övergångsbestämmelser avseende deponier för

farligt avfall, föreskrivs att artiklarna 4, 5 och 11 i, och bilaga II till, detta direktiv från och med den 16 juli 2002 ska tillämpas på befintliga deponier. I lagstiftningsdekret nr 36/2003 föreskrivs emellertid inte att dessa bestämmelser ska tillämpas på sådana deponier. Artikel 17.2 c i detta lagstiftningsdekret innehåller tvärtom övergångsbestämmelser endast avseende nya deponier. Den sistnämnda bestämmelsen strider därför inte enbart mot artikel 14 d i i direktivet, utan även mot de bestämmelser som ska tillämpas på befintliga deponier, nämligen bland annat artiklarna 4, 5 och 11 i, och bilaga II till, det ovannämnda direktivet. Inte heller den italienska lagstiftning som var tillämplig på sistnämnda deponier innan direktivet trädde i kraft var förenlig med dessa bestämmelser.

39 Republiken Italien har påpekat att den omständigheten att det eventuellt fastställs att ett fördragsbrott har ägt rum i enlighet med denna anmärkning inte innebär att det är möjligt för Republiken Italien att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa direktiv 1999/31, eftersom domstolens dom kommer att avkunnas efter utgången av den föreskrivna fristen för övergångsordningen avseende deponier för farligt avfall, det vill säga den 31 december 2006.

40 Republiken Italien har med avseende på huruvida den andra anmärkningen är välgrundad betonat att artikel 14 d i i direktiv 1999/31 införlivats korrekt genom artikel 17 i lagstiftningsdekret nr 36/2003, eftersom det i denna artikel föreskrivs att artiklarna 4, 5 och 11 i detta direktiv ska tillämpas på befintliga deponier. Enligt artikel 17.3–17.5 i lagstiftningsdekretet ska nämligen huvudmännen för dessa deponier till den behöriga myndigheten lägga fram omställningsplaner för platserna. Myndigheten ska före den 16 juli 2009 godkänna planen mot bakgrund av villkoren i bestämmelserna genom vilka direktivet har införlivats med nationell rätt och vilka rör klassificering av deponier och om villkoren för att fortsätta verksamheten vid dessa. Detta är den frist som föreskrivs i direktivet för att slutföra omställningen av befintliga deponier.

41 I artikel 17.2 c i lagstiftningsdekret nr 36/2003, som kommissionen har åberopat, föreskrivs vidare en övergångsbestämmelse enligt vilken farligt avfall, som enligt de

bestämmelser som föregick detta lagstiftningsdekret är avsett att deponeras i deponier för giftigt och annat farligt avfall, får deponeras i sådana deponier fram till den 31 december 2006. Enligt Republiken Italien föreskrevs i dessa bestämmelser, bland annat ministerdekret nr 141 av den 11 mars 1998 (GURI nr 108 av den 12 maj 1998, s. 22), genom vilket direktiv 1999/31 i och för sig inte har införlivats med nationell rätt, särskilda förbud och förfaranden för mottagning av avfall i de ovannämnda deponierna i enlighet med föreskrifterna i detta direktiv.

Domstolens bedömning

42 Domstolen erinrar, beträffande Republiken Italiens invändning om rättegångshinder, om att förekomsten av ett fördragsbrott enligt fast rättspraxis ska bedömas mot bakgrund av den situation som rådde i medlemsstaten vid utgången av den frist som har angetts i det motiverade yttrandet. Även om fördragsbrottet har upphört efter utgången av denna tidsfrist, finns det fortfarande ett intresse av att målet avgörs, bland annat i syfte att fastställa grunden för det ansvar som en medlemsstat kan ha till följd av fördragsbrottet, bland annat gentemot dem vars rättigheter berörs av nämnda fördragsbrott (se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 18 mars 1992 i mål C-29/90, kommissionen mot Grekland, REG 1992, s. I-1971, punkt 12, och av den 14 april 2005 i mål C-519/03, kommissionen mot Luxemburg, REG 2005, s. I-3067, punkterna 18 och 19).

43 Det är i förevarande mål väsentligt att konstatera att artikel 17.2 c i lagstiftningsdekret nr 36/2003 innehåller en övergångsbestämmelse avseende deponier för farligt avfall som, såsom Republiken Italien har bekräftat, var tillämplig även vid utgången av denna medlemsstats frist för att följa det motiverade yttrande som kommissionen riktade till den.

44 Det ska härvid betonas att det fördragsbrott som kommissionen har påtalat, i motsats till vad Republiken Italien har gjort gällande, grundas på att flera bestämmelser i italiensk rätt som är tillämpliga på de ovannämnda deponierna är oförenliga med gemenskapsrätten. Dessa bestämmelser omfattar inte enbart bestämmelsen om vilka slags avfall som kan tas emot vid dessa deponier, beträffande vilka övergångsmetoder för avfallshantering föreskrivs i lagstiftningsdekret nr 36/2003, utan även bestämmelser om avfallshantering och förfaranden för mottagning av avfall vid deponier.

45 Härav följer att talan kan upptas till prövning i den del som avser den andra anmärkningen, avseende åsidosättande av artikel 14 d i i direktiv 1999/31.

46 Beträffande huruvida den andra anmärkningen är välgrundad erinrar domstolen om att enligt artikel 14 d i i direktiv 1999/31 ska artiklarna 4, 5 och 11 i, och bilaga II till, detta direktiv tillämpas på befintliga deponier för farligt avfall inom ett år efter utgången av fristen för införlivande av direktivet, det vill säga från och med den 16 juli 2002. I denna bestämmelse föreskrivs vidare, oberoende av tiden för förfarandet för omställning av befintliga deponier som ska vara slutfört den 16 juli 2009, en kort tidsfrist för tillämpning av de ovannämnda bestämmelserna på dessa deponier.

47 Såsom kommissionen med fog har betonat ska däremot artikel 17.2 c i lagstiftningsdekret nr 36/2003, som innehåller bland annat övergångsbestämmelser avseende hantering av farligt avfall, tillämpas endast på nya deponier. Denna bestämmelse innehåller inte några övergångsbestämmelser beträffande avfallshantering vid befintliga deponier.

48 I motsats till vad Republiken Italien har gjort gällande innehåller artikel 17.3–17.5 i lagstiftningsdekret nr 36/2003 inte heller någon bestämmelse om att artiklarna 4, 5 och 11 i, och bilaga II till, direktiv 1999/31 ska tillämpas på befintliga deponier från och med den 16 juli 2002. I denna bestämmelse i den nationella rätten föreskrivs nämligen endast ett omställningsförfarande som ska tillämpas på samtliga deponier oberoende av vilken klass dessa tillhör. Enligt denna bestämmelse ska innehavare av tillstånd för en deponi till den behöriga myndigheten lägga fram en omställningsplan för platsen inom sex månader efter detta lagstiftningsdekrets ikraftträdande. Denna myndighet ska godkänna att verksamheten vid deponin fortsätter och fastställa vilka arbeten som ska utföras för att uppfylla kraven, hur dessa ska utföras och när förfarandet ska vara genomfört. Omställningen av deponin ska vara genomförd före den 16 juli 2009.

49 Visserligen innehöll den nationella lagstiftning som föregick lagstiftningsdekret nr 36/2003 och som avsåg bortskaffande av farligt avfall särskilda bestämmelser om mottagning av detta avfall i deponier. Under den ovannämnda övergångsperioden för omställning av befintliga deponier säkerställdes genom denna lagstiftning emellertid inte att artiklarna 4, 5 och 11 i direktiv 1999/31 tillämpades till fullo på deponier som tar emot detta avfall. I sitt svaromål har Republiken Italien nämligen medgett att dessa interna bestämmelser inte hade samma innehåll som de relevanta bestämmelserna i direktivet.

50 Av det ovanstående följer att talan ska bifallas även vad gäller den andra anmärkningen som kommissionen har åberopat.

51 Domstolen konstaterar således att Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 2–14 i direktiv 1999/31, genom att anta och bibehålla lagstiftningsdekret nr 36/2003, genom vilket bestämmelserna i direktiv 1999/31 har införlivats med nationell rätt,

— i den mån detta lagstiftningsdekret inte innehåller några föreskrifter om att artiklarna 2–13 i direktiv 1999/31 ska tillämpas på deponier som godkänts efter det att fristen för införlivande av detta direktiv löpte ut och före det att lagstiftningsdekretet trädde i kraft, och

— i den mån artikel 14 d i i direktivet inte införlivats genom lagstiftningsdekretet.

Rättegångskostnader

52 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Republiken Italien ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Republiken Italien har tappat målet, ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

1) Republiken Italien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 2–14 i rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall, genom att anta och bibehålla lagstiftningsdekret nr 36 av den 13 januari 2003 EG i ändrad lydelse, genom vilket bestämmelserna i direktiv 1999/31 har införlivats med nationell rätt,

— i den mån detta lagstiftningsdekret inte innehåller några föreskrifter om att artiklarna 2–13 i direktiv 1999/31 ska tillämpas på deponier som godkänts efter det att fristen för införlivande av detta direktiv löpte ut och före det att det ovannämnda lagstiftningsdekretet trädde i kraft, och

— i den mån artikel 14 d i i det ovannämnda direktivet inte införlivats genom det ovannämnda lagstiftningsdekretet.

2) Republiken Italien ska ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter